

**ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการเมืองการปกครอง
และกฎหมายเบื้องต้น**

**The effectiveness of teaching and learning Management in the subject to Thai
Politics and Introduction to Laws**

ธนพัฒน์ จงมีสุข¹

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนและเปรียบเทียบประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการเมืองการปกครองและกฎหมายเบื้องต้นจำแนกตามคุณลักษณะของนักศึกษา ประกอบด้วย เพศ สาขา คณะ ความสนใจ และทัศนคติต่อรายวิชาการเมืองการปกครองและกฎหมายเบื้องต้น การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษา จำนวน 297 คน และการสัมภาษณ์เชิงลึกจากนักศึกษา จำนวน 14 คน การวิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณค่าสถิติบรรยายและสถิติอ้างอิง ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว หากพบความแตกต่างจะใช้การทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ้

ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการเมืองการปกครองและกฎหมายเบื้องต้น อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการถ่ายทอดจากอาจารย์ผู้สอน และเมื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา

¹อาจารย์สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

การเมืองการปกครองและกฎหมายเบื้องต้น พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันในกลุ่มนักศึกษาที่มีลักษณะส่วนบุคคลต่างกัน ได้แก่ เพศ สาขา คณะ ความสนใจ และทัศนคติต่อรายวิชาการเมืองการปกครองและกฎหมายเบื้องต้น

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพการเรียนการสอน; การเมืองการปกครอง; กฎหมาย

Abstract

The research aimed to study the effectiveness of teaching and learning management and compare the performance of teaching and learning management in the subject to Thai Politics and Introduction to Laws by student characteristics including sex, branch, faculty, interest and attitudes to Thai Politics and Introduction to Laws. This is mixed methods research including the quantitative and qualitative research. The data were collected by administrating questionnaire among 297 students and the in-depth interview used to collect of 14 lecturers. The data collected were analyzed for its descriptive and inferential statistics including percentage, average and standard deviation, *t*-test, one-way analysis of variance and Scheffe method.

The research found that the effectiveness of teaching and learning management in the subject to Thai Politics and Introduction to Laws overall and each aspects are at the high level. The transfer of the instructor is the highest level. The comparison of the performance of teaching and learning management in the subject to Thai Politics and Introduction to Laws found no difference among the student who difference characteristics including sex, branch, faculty, interest and attitudes to Thai Politics and Introduction to Laws.

Keyword: teaching and learning; Thai Politics; Law

บทนำ

การจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี โดยสถาบันอุดมศึกษาทั้งที่เป็นหน่วยงานในสังกัดภาครัฐและหน่วยงานภาคเอกชนต่างมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทางการจัดการ โดยมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องหรือส่งผลต่อการพัฒนาหลายด้าน ทั้งกำลังคน งบประมาณ อุปกรณ์เครื่องมือและวิธีการจัดการ นอกจากนี้ยังมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องอีกจำนวนมากที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน ทั้งสภาพแวดล้อมภายนอก สภาพแวดล้อมภายใน หลักสูตร ปัจจัยส่วนบุคคลของอาจารย์ผู้สอน และนักศึกษา การกล่อมเกลாதงสังคมของนักศึกษา ความรู้ความเข้าใจในรายวิชานั้น ๆ เนื่องจากเห็นสภาพปัญหาดังกล่าว มหาวิทยาลัยทุกแห่งจึงให้ความสำคัญกับการจัดรายวิชาพื้นฐานให้นักศึกษาได้เรียนในปีการศึกษาแรก เพื่อเป็นการปรับความรู้ ความเข้าใจ ทักษะคิด ค่านิยม อุดมการณ์และพฤติกรรมของนักศึกษาให้สอดคล้องกับพันธกิจของแต่ละมหาวิทยาลัย เพราะเป็นที่รู้กันดีว่า นักศึกษาแต่ละคนที่เข้าสู่รั้วมหาวิทยาลัยต่างมีความแตกต่างกันในเรื่องความรู้ ทักษะคิด ค่านิยม การกล่อมเกลาทงสังคม วิถีชีวิตที่แตกต่างกัน ซึ่งย่อมส่งผล

ต่อการเรียนรู้ในรายวิชาพื้นฐานของนักศึกษา (บุรินทร์ ภูสกุล, 2556, หน้า 18) อีกประการหนึ่ง นักวิชาการศึกษาหลายท่านได้ให้ความเห็นว่าการเรียนรายวิชาพื้นฐานที่ดีมีประสิทธิภาพย่อมส่งผลต่ออนาคตทางการเรียนของนักศึกษาด้วย เพราะทำให้เกิดแรงจูงใจ ความกล้าหาญ ความขยันหมั่นเพียรและอื่น ๆ ด้วย และปัจจัยเชิงสาเหตุที่พบว่าส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน

วิชาการเมืองการปกครองและกฎหมายเบื้องต้นสำหรับชีวิตถือเป็นวิชาพื้นฐานหนึ่งในหลาย ๆ วิชาของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ซึ่งอยู่ในการดูแลของสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ และสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ที่ร่วมกันสอนในรายวิชาการเมืองการปกครองและกฎหมายเบื้องต้นโดยมีการแบ่งอาจารย์ผู้สอนร่วมกันในวิชาการเมืองการปกครองและกฎหมายเบื้องต้น นั้นแสดงว่านักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชาดังกล่าวต้องเรียนกับอาจารย์ 2 ท่านใน 1 รายวิชาและทำการแบ่งการสอนในเวลาเท่า ๆ กันใน 1 เทอมการศึกษา ความยากของรายวิชาการเมืองการปกครองและกฎหมายเบื้องต้นนอกจากการเจอกับอาจารย์ 2 ท่านใน 1 รายวิชาแล้ว

ปัญหาต่อมาคือการศึกษาต้องอ่านหนังสือ และเข้าใจบริบทใน 2 ส่วน คือ ในส่วนของวิชาการเมืองไทย และในส่วนของวิชากฎหมายเบื้องต้น จากบริบทที่แยกออกจากกันเป็นสองส่วนทำให้นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาต้องอ่านหนังสือในการสอบต่อครั้งมามาก ดังนั้นส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมของนักศึกษาและกระทบต่อรายวิชาอื่น ๆ ด้วย

ด้วยเหตุดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจทำการศึกษาประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการเมืองการปกครองและกฎหมายเบื้องต้นเพื่อหาปัจจัยเชิงเหตุผลที่มีผลต่อประสิทธิภาพการเรียนของนักศึกษาแต่ละคณะและนำมาจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับนักศึกษาพร้อมทั้งหาข้อเสนอแนะเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับนักศึกษามากที่สุด

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) และ เชิง คุณ ภาพ (qualitative research) ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการเมืองการปกครองและกฎหมายเบื้องต้น โดยอาศัยแนวคิด ทฤษฎี

และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาที่ลงทะเบียนในรหัสวิชา 0002502 วิชาการเมืองการปกครองและกฎหมายเบื้องต้นสำหรับชีวิต ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ซึ่งมีจำนวนนักศึกษาทั้งสิ้น 1,153 คน ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่จะสำรวจจำนวน 297 คน ซึ่งได้มาโดยการกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่มีระดับความเชื่อมั่น 95.5% และความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2555, หน้า 146) แล้วทำการสุ่มให้กระจายไปตามสาขาวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียน ตามสัดส่วน โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) โดยการจับฉลาก และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ข้อมูลเชิงคุณภาพ (qualitative research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) จำนวน 14 คน โดยการสัมภาษณ์นักศึกษาที่เรียนในรายวิชาจำนวน 10 คน และการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน จำนวน 4 คน โดยทั้งหมดเป็นนักศึกษาที่ลงทะเบียนและอาจารย์ผู้สอนในรายวิชาการเมืองการปกครองและกฎหมายเบื้องต้นในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 เมื่อผู้วิจัยแจกแบบสอบถามแล้ว นำประเด็นต่าง ๆ

คือตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ คณะ สาขาวิชา ความสนใจเรื่องการเมืองและกฎหมาย และทัศนคติต่อเรื่องการเมืองและกฎหมาย ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน ในวิชาการเมืองการปกครองและกฎหมาย เบื้องต้น โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้พื้นฐานของนักศึกษาที่ลงทะเบียน ด้านการถ่ายทอดจากอาจารย์ผู้สอน ด้านเอกสารประกอบการสอน ด้านนโยบายมหาวิทยาลัย และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน จัดทำแบบสอบถามแบบ มาตรการส่วนประมาณค่า (rating scale) ซึ่งกำหนดค่าระดับคะแนนช่วงความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ และเปรียบเทียบระดับประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอน ในรายวิชาการเมืองการปกครองและกฎหมาย เบื้องต้นของนักศึกษาในด้านต่าง ๆ จำแนกตามตัวแปร ประกอบด้วย เพศ สาขาวิชา คณะ ความสนใจเรื่องการเมืองและกฎหมาย และทัศนคติต่อเรื่องการเมืองและกฎหมายด้วย สถิติค่า (t-test) สำหรับ กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว F-test สำหรับกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่มขึ้นไป และกรณีพบความแตกต่างจะใช้การตรวจสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีเชฟเฟ้ (Scheffe') เป็น

คำถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมเป็นคำถามแบบปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะความคิดเห็นเพิ่มเติมใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content analysis) โดยจัดคำตอบที่เข้าประเด็นเดียวกันแล้วแจกแจงความถี่ หากคำ ร้อยละ การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการถอดข้อมูลที่ได้จากการ บันทึกเทปมาพิจารณาร่วมกับการจดบันทึก ของผู้วิจัยแล้วทำความเข้าใจในภาพรวมตาม ความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลแต่ละคนวิเคราะห์ โดยการตีความในรูปของการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา หรือตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปมาน (inductive method) คือพิจารณาความเหมือนกัน ความแตกต่างกัน และความสัมพันธ์กันมาหา ข้อสรุปแล้วบรรยายวิเคราะห์เป็นความเรียง ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลในการ วิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือในการวิจัย ค่าดัชนี ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (index of item-objective congruence) หรือค่า IOC และหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยวิธีหา สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficients)

ผลการวิจัย

จากการศึกษาประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการเมืองการปกครองและกฎหมายเบื้องต้น สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการถ่ายทอดจากอาจารย์ผู้สอนอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบที่มีเพศต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบที่มีสาขาวิชาต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

4. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบที่มีลักษณะต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

5. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบที่มีความสนใจการเมืองและกฎหมายในชีวิตประจำวันต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

6. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบที่มีทัศนคติต่อสถานการณ์ทางการเมืองการปกครองและกฎหมายในชีวิตประจำวันต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

7. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. ด้านความรู้พื้นฐานของนักศึกษาที่ลงทะเบียน นักศึกษาและอาจารย์มีวิธีการเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนโดยการจัดกิจกรรมก่อนเรียนเพื่อให้เข้าใจในรายวิชา เช่น จัดอบรมนักศึกษาเข้าใจวิธีการเรียนในรายวิชา รู้จักวางแผนการเรียนในระดับอุดมศึกษา และปรับทัศนคติในรายวิชา รวมถึงจัดนิทรรศการสร้างความรู้พื้นฐานก่อนเรียนรายวิชาและมีการวัดผลนักศึกษาก่อนและหลังเรียนเพื่อวัดผลความรู้ของนักศึกษา

2. ด้านการถ่ายทอดจากอาจารย์ผู้สอน นักศึกษาและอาจารย์มีวิธีการเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนโดยผู้สอน ต้องมีน้ำเสียงที่ชัดเจนไม่เบาหรือดังจนเกินไป มีการใช้ภาษาที่ชัดเจนเข้าใจง่าย และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีเป็นกันเองกับนักศึกษารวมถึงมีเทคนิคการสอนที่หลากหลายกระตุ้นการเรียนการสอนให้เกิดความสนใจในเนื้อหานั้น ๆ

3. ด้านเอกสารประกอบการสอน นักศึกษาและอาจารย์มีวิธีการเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนโดยการมีแบบฝึกหัดก่อนเรียนและหลังเรียนรายวิชา มีสื่อประกอบการสอน

แจกให้นักศึกษาได้ศึกษาคู่มือเรียนและ
อาจารย์ผู้สอนควรบรรยายให้เป็นไปตาม
แผนการสอนที่ได้ตั้งไว้รวมถึงปรับปรุงสื่อ
ที่ใช้ประกอบการสอนให้มีความทันสมัย
ตลอดเวลา

4. ด้านนโยบายมหาวิทยาลัย
นักศึกษาและอาจารย์มีวิธีการเพิ่มประสิทธิภาพ
การเรียนการสอนโดยการวัดผลในรายวิชา
ควรมีคะแนนเก็บที่มากขึ้นเพื่อเพิ่ม โอกาส
ที่นักศึกษาได้เกรดในรายวิชาที่สูงขึ้น และ
มีการจัดตารางเรียนให้อยู่ในช่วงเวลาปกติ
เหมือนวิชาสาขา

5. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน
นักศึกษาและอาจารย์มีวิธีการเพิ่มประสิทธิภาพ
การเรียนการสอนโดยการจัดกิจกรรมที่
เน้นให้นักศึกษาได้รู้จักคิดด้วยตนเอง เช่น
การแสดงทัศนคติ การโต้วาที หรือกิจกรรม
นอกห้องเรียน ทำให้นักศึกษาสามารถคิด
วิเคราะห์ สังเคราะห์และประมวลผลโดยเน้น
ตัวนักศึกษาเป็นสำคัญ

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยได้นำมาอภิปรายผล
2 ประเด็นดังนี้

ประเด็นแรก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
สามารถอภิปรายได้ว่า

1) พบว่าด้านความรู้พื้นฐานของนักศึกษา
ที่ลงทะเบียน โดยภาพรวมอยู่ระดับมาก
เพราะว่า นักศึกษาที่ลงทะเบียนมีความรู้
เกี่ยวกับด้านสังคมศาสตร์อยู่ระดับหนึ่งจึงทำให้
เข้าใจ และเป็นเรื่องที่มีความสามารถเข้าใจได้
ไม่ยากเกินความสามารถของนักศึกษาระดับ
อุดมศึกษาซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ
อภิกัญ เลิศวาสนา (2552) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง
ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนตาม
ความคิดเห็นของนักเรียนสาขางานคอมพิวเตอร์
ธุรกิจ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3
วิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรปราการ ผลการวิจัย
พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจด้านห้องเรียน/
ห้องปฏิบัติการ/โรงฝึกงาน สูงสุดในเรื่องของ
แสงสว่างของห้องเรียน และมีความพึงพอใจ
ในเรื่องของสภาพแวดล้อมต่างๆ คือความสะอาด
ของโต๊ะฝึกงาน เครื่องใช้ในระดับต่ำสุด โดย
นักเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นว่า วัสดุและ
อุปกรณ์อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานมีการจัดวาง

และบำรุงรักษาเครื่องมือ วัสดุอย่างเป็นระเบียบ แต่ยังมีวัสดุและอุปกรณ์ต่าง ๆ ไม่เพียงพอ ผู้สอนเข้าสอนตรงเวลาแต่ขาด การดูแลเอาใจใส่ ผู้เรียน เนื้อหาการสอนและเอกสารมีความชัดเจน ของเอกสารประกอบการสอน เช่น ใบงาน ใบความรู้ แต่ขาดความครบถ้วนของเนื้อหา การสอน ผู้เรียนได้รับการพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม เช่น ความมุ่งมั่น ความขยัน ความประหยัด และความซื่อสัตย์แต่มีความเห็นว่า เรื่อง ระหว่างเรียนที่ผู้เรียนรู้อย่างมีความสุขนั้น มีความพึงพอใจในระดับต่ำสุด นอกจากนี้ ด้าน คุณภาพการบริการนักเรียนเห็นว่า สถานศึกษามี ระบบและการจัดการด้านการให้ความช่วยเหลือ แนะนำและการให้บริการที่ดี

2) พบว่า ด้านการถ่ายทอดจากอาจารย์ ผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ระดับมากที่สุด เพราะ ว่า อาจารย์มีการเตรียมความพร้อมในด้านเอกสาร การสอนอย่างเต็มความสามารถ มีการปรับปรุง เอกสารและเนื้อหาให้ทันกับสถานการณ์ ตลอดเวลาซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เตือนใจ เกตุษา (2529) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ตามความ คิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการสอนของ

อาจารย์ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่าง ๆ คือ การเตรียมตัวสอนและการวัดผล ความสามารถในการสอน ความรับผิดชอบในการสอน ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา และความแม่นยำในเนื้อหาวิชา

3) พบว่า ด้านเอกสารประกอบการสอน โดยภาพรวมอยู่ระดับมาก เพราะ ว่า อาจารย์มีการเตรียมความพร้อมในด้านเอกสารการสอน อย่างเต็มความสามารถ มีการปรับปรุงเอกสาร และเนื้อหาให้ทันกับสถานการณ์ตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของอภิัญญ เลิศวาสนา(2552) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความพึงพอใจ ในการจัดการเรียนการสอนตามความคิดเห็น ของนักเรียนสาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรปราการ ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจด้านห้องเรียน/ ห้องปฏิบัติการ/โรงฝึกงาน สูงสุดในเรื่องของ แสงสว่างของห้องเรียน และมีความพึงพอใจ ในเรื่องของสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ความสะอาด ของโต๊ะฝึกงาน เครื่องใช้ในระดับต่ำสุด โดย นักเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นว่า วัสดุและ อุปกรณ์อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน มีการจัดวาง และบำรุงรักษาเครื่องมือ วัสดุอย่างเป็นระเบียบ

แต่ยังมีวัตถุประสงค์และอุปกรณ์ต่าง ๆ ไม่เพียงพอ ผู้สอนเข้าสอนตรงเวลาแต่ขาดการดูแลเอาใจใส่ ผู้เรียน เนื้อหาการสอนและเอกสาร มีความชัดเจนของเอกสารประกอบการสอน เช่น ใบงาน ใบความรู้ แต่ขาดความครบถ้วนของ เนื้อหาการสอน ผู้เรียน ได้รับการพัฒนา ด้านคุณธรรม จริยธรรม เช่น ความมุ่งมั่น ความขยัน ความประหยัดและความซื่อสัตย์แต่ มีความเห็นว่า เรื่องระหว่างเรียนที่ผู้เรียนรู้อย่างมีความสุขนั้น มีความพึงพอใจในระดับต่ำสุด นอกจากนี้ ด้านคุณภาพการบริการ นักเรียนเห็นว่า สถานศึกษามีระบบและการจัดการ และด้านการให้ความช่วยเหลือแนะนำ และการให้บริการที่ดี

4) พบว่า ด้านนโยบายมหาวิทยาลัย โดยภาพรวมอยู่ระดับมาก เพราะที่แนวนโยบายของมหาวิทยาลัยมีผลต่อรายวิชาเนื่องจากวิชาการเมืองการปกครองและกฎหมายเบื้องต้น เป็นวิชาพื้นฐานของทุกสาขาวิชาหากมีการปรับปรุงคะแนนอาจารย์ผู้สอนรายวิชาที่มีการประชุมและดำเนินเรื่องขอแก้ไขคะแนนสะสมซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของปนัดดา สุกเอี่ยม (2555) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องผลของการเรียนการสอนแบบผสมผสานเรื่องพลเมืองดี

ของสังคมของนักศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า ผลการหาประสิทธิภาพของบทเรียน มัลติมีเดียตามเกณฑ์ 80/80 มีประสิทธิภาพ E_1 / E_2 เท่ากับ 83.97 / 82.65 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจากการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ค่าดัชนีประสิทธิผลทางการเรียนของนักเรียน มีค่า 0.59 หรือ ร้อยละ 59

5) พบว่า ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ระดับมาก เพราะที่ กิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน รวมถึงกิจกรรมทัศนศึกษาตามแหล่งการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา หรือกิจกรรมนอกห้องเรียน ทำให้นักศึกษาสามารถคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และประมวลผล โดยเน้นตัวนักศึกษาเป็นสำคัญซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสุรศักดิ์ หอมอ่อน (2546) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการวิเคราะห์องค์ประกอบ ประสิทธิภาพการสอนของครูคณิตศาสตร์ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบประสิทธิภาพการสอนของครูคณิตศาสตร์ โดยรวมมี 2 องค์ประกอบ

คือ องค์ประกอบที่ 1 ด้านพื้นฐานความเป็นครู ประกอบด้วย การวัดและการประเมินผลของครู เจตคติต่อการสอนคณิตศาสตร์ของครู ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ความรู้ในเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์และบุคลิกลักษณะของครู องค์ประกอบที่ 2 ด้านทักษะความเป็นครู ประกอบด้วย การใช้ภาษาในการสื่อสารของครู การให้การเสริมแรงแก่นักเรียน ปริมาณงานอื่นที่ครูได้รับมอบหมาย การเตรียมการสอนของครู บรรยากาศในการเรียนการสอน เจตคติต่อการสอนวิชาคณิตศาสตร์ของครู การใช้สื่อการสอนของครู ขวัญและกำลังใจของครู

ประเด็นที่สองผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการเมืองการปกครองและกฎหมายเบื้องต้นที่มีเพศ คณะ สาขาวิชา ความสนใจ เรื่องการเมืองและกฎหมาย ทักษะคิดต่อ เรื่องการเมืองและกฎหมาย โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของฉวีรัฐา สววิบูลย์ (2554) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรายวิชา INT212 (การออกแบบภายใน 2) สาขาวิชาออกแบบภายใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ผลการวิจัยพบว่า

ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าสภาพการจัดการเรียนการสอนในภาพรวมมีระดับปฏิบัติการอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าในด้านบุคลิกลักษณะของอาจารย์ ด้านการสอนและเทคนิคการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านสื่อประกอบการสอนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับค่าเฉลี่ยมากที่สุดเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เห็นว่าทุกด้านมีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด อาจหมายความว่าสภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเป็นไปอย่างเหมาะสม โดยมีรายละเอียดและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมบางประการที่จะสามารถนำไปใช้พัฒนาการจัดการเรียนการสอน

จึงสรุปได้ว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดนี้อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษามีความรู้พื้นฐานในเรื่องการเมืองและกฎหมายมาบ้างแล้ว อาจจะน้อยหรือมากแตกต่างกันตามบริบทของแต่ละบุคคล ความสามารถในการถ่ายทอดของอาจารย์ผู้สอน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ประจำหลักสูตรแต่ละหลักสูตร

ได้รับการอบรมและพัฒนาในด้านเทคนิค การสอนและมีความเชี่ยวชาญในรายวิชา โดยมีเอกสารประกอบการสอนที่ครบถ้วน กิจกรรมการเรียนการสอนภายในห้องเรียนที่เน้นให้นักศึกษาได้ทำงานและลงมือทำด้วยตนเองซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของฉันทนา ปาปัดถา (2552) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า อยู่ในระดับมาก ประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้น หลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครอยู่ในระดับดีมาก ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ชั้นปีที่ศึกษาต่างกัน มีมุมมองต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการเมืองการปกครองและกฎหมายเบื้องต้น

1. ส่วนของนักศึกษา รายวิชาการเมืองการปกครองและกฎหมายเบื้องต้นเป็นรายวิชาในกลุ่มวิชาศึกษาทั่วไปมหาวิทยาลัยราชภัฏ-บุรีรัมย์ เป็นไปตามการประชุมคณะกรรมการเครือข่ายหมวดวิชาศึกษาทั่วไป เครือข่ายอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง มีวิชาในหมวดศึกษาทั่วไปอีกหลายรายวิชาที่เป็นวิชาบังคับให้ต้องจัดการเรียนการสอนและทุกสาขาวิชาต้องเรียน ดังนั้น กลไกในการสร้างประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการเมืองการปกครองและกฎหมายเบื้องต้นจึงต้องเน้นการสร้างทัศนคติที่ดีต่อรายวิชาเพื่อเป็นแรงกระตุ้นให้เกิดความพร้อมในการเรียน สร้างแรงผลักดันในกระบวนการเรียนการสอนโดยเน้นกิจกรรมในห้องเรียนที่ให้นักศึกษาเป็นศูนย์กลางรู้จักการคิดวิเคราะห์ในประเด็นต่าง ๆ ร่วมกันในห้องเรียนและจัดกิจกรรมภายนอกห้องเรียน เพื่อสร้างทักษะและการเรียนรู้ต่าง ๆ

2. ส่วนภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง วิชาในกลุ่มศึกษาทั่วไปจำเป็นอย่างมากในแต่ละสถาบันอุดมศึกษาเพราะเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 และการประชุม

คณะทำงานโครงการเครือข่ายหมวดวิชาศึกษา
ทั่วไป เครือข่ายอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียง
เหนือตอนล่าง ที่มีการประชุมร่วมกันให้
มีการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเกี่ยวกับ
การเมืองการปกครองและกฎหมายเบื้องต้น
สำหรับชีวิต สามารถนำไปเป็นแนวทางใน
การพัฒนาทั้งในการวัดความรู้พื้นฐานของ
นักศึกษา การจัดการเรียนการสอน รวมถึง
กิจกรรมต่าง ๆ ในรายวิชาเดียวกันได้ เพื่อเป็น
ประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในสถาบันอุดมศึกษา
ต่าง ๆ ต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. มหาวิทยาลัยส่งเสริมให้มีการจัด
อบรมหรือกิจกรรม โครงการให้ความรู้กับ

นักศึกษาในกลุ่มวิชาศึกษาทั่วไป เพื่อสร้าง
ความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนเป็นการเปิด
โอกาสให้นักศึกษาได้เข้าใจการจัดการเรียน
การสอนและการประเมินผลการเรียนใน
แต่ละรายวิชาที่นักศึกษาต้องลงทะเบียนให้
มากยิ่งขึ้น

2. ควรทำการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อเก็บ
รวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก
เพื่อเป็นการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน
และการประเมินผลในระดับต่าง ๆ ของรายวิชา
เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ ของนักศึกษา
ในรายวิชาศึกษาทั่วไป

3. ควรทำการวิจัยเพื่อพัฒนาเพิ่มศักยภาพ
ทักษะทางการเรียนวิชาศึกษาทั่วไปให้มาก
ยิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลือแนะนำและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ ปลุกฝังให้ผู้วิจัยมีวินัยและละเอียดรอบคอบในการทำงานตลอดทั้งให้กำลังใจในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และประสบการณ์อย่างกว้างขวางตลอดจนเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขจนทำให้งานวิจัยฉบับนี้ถูกต้องและมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและประทับใจในความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ประชัน คະเนวัน ที่ปรึกษาการศึกษางานวิจัยฉบับนี้ ขอขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างสูง สำหรับความสำเร็จในครั้งนี้ ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร. ผดุงชาติ ยังดี คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ผู้ให้โอกาสได้ทำการศึกษา ค้นคว้า จนเกิดงานวิจัยฉบับนี้ขึ้น เพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ และแก้ไขปัญห่อีกทั้งตอบแทนคุณแผ่นดินที่ได้ให้ที่อยู่อาศัยความอบอุ่นร่มเย็น ขอขอบคุณนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่ได้เรียนวิชาการเมืองการปกครองและกฎหมายเบื้องต้นสำหรับชีวิต ที่ได้ให้ความกรุณาตอบแบบสอบถามในการวิจัยและเปิดโอกาสให้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลขอบคุณทุกท่านที่ให้ความกรุณาเสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถามและให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

บรรณานุกรม

- ฉันทนา ปาปัดดา. (2552). การศึกษาประสิทธิภาพการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร, คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ, สาขาวิชา
เทคโนโลยีมีเดีย.
- เดือนใจ เกตุษา. (2529). ประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยรามคำแหง. การวิจัยทางการศึกษา, 16, 76 - 77.
- ทองทิพย์ วรรณพัฒน์. (2522). หลักการสอนและการเตรียมประสบการณ์ภาคปฏิบัติ. อุดรธานี:
ไทยสามัคคี.
- เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย. (2530). ตัวประกอบที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนของครู
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 7. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ธีรศักดิ์ อัครบวร. (2542). ความเป็นครู (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ก.พลพิมพ์.
- ณัฐฐา สววิบูลย์. (2554). สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน รายวิชา INT212
(การออกแบบภายใน 2) สาขาวิชาการออกแบบภายใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2537). การพัฒนาการสอน. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2524). คู่มืออาจารย์การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน.
กรุงเทพฯ: การพิมพ์พระนคร.
- ปนัดดา สุกเอี่ยม. (2555). ผลของการจัดการเรียนแบบผสมผสานเรื่องพลเมืองดีของสังคม
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคล.

- ประโยชน์ คุปต์กาญจนาคกุล. (2531). *การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสาเหตุของประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ในวิทยาลัยครู*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2555). *ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์, คณะครุศาสตร์, ภาควิชาทดสอบและวิจัยทางการศึกษา.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. (2553). *หลักสูตรหมวดศึกษาศาสตร์ทั่วไป (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2553)*. บุรีรัมย์: ผู้แต่ง.
- สุพิน บุญชูวงศ์. (2532). *หลักการสอน*. กรุงเทพฯ: แสงสุทธิการพิมพ์.
- สุรศักดิ์ หอมอ่อน. (2546). *การวิเคราะห์องค์ประกอบประสิทธิภาพการสอนของครุคณิตศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม*. ปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุรางค์ ไคว่ตระกูล. (254). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อภิรักษ์ เลิศวาสนา. (2552). *ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอน ตามความคิดเห็นของนักเรียนสาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรปราการ*. สมุทรปราการ: วิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรปราการ.
- อารมณีย์ เทียนพิทักษ์. (2528). *องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการสอนของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพตามการรับรู้ของอาจารย์นิเทศก์ ฝ่ายคณะอาจารย์นิเทศ ฝ่ายโรงเรียน ผู้บริหาร และนิสิต ที่ผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Wotruba, T. R., & Wright, P. L. (1975). How to develop a teacher ratings instrument. *Journal of Education Psychology*, 55, 633-663.

Schwartz, L. L. (1980). Criteria for effective university teaching. *Improving College and University Teaching*. 28, 120-123.